

Informatika záróvizsga

A képzést lezáró vizsga két projekt elkészítéséből és szóbeli vizsgából áll.

Vizsgaprojekt

A két vizsgaprojektet a vizsgabizottság értékeli. Az egyik tetszés szerinti programnyelven írt munka, a másiknak egy felhasználói programmal kell foglalkoznia. A projektek szabadon választott témát dolgoznak fel, oktatási céllal. A témákra a hallgatók is tehetnek javaslatot.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgára a hallgatóknak négy szakterületet kell kiválasztaniuk, kettőt a szaktudományok, kettőt pedig a szakdidaktika köréből.

A vizsgázónak minden területről legalább három szakirodalmat kell feldolgoznia. A választható szakterületek adottak, ezen belül azonban szabad a téma- és irodalomválasztás.

Az informatikatanárok továbbképzése

Minden gyakorló tanár számára adott a lehetőség, hogy részt vegyen a nyári szünet elején és végén rendezett pedagógiai héten. E rendezvények gazdag választéka között informatikai témák is szerepelnek.

A Pedagógiai Akadémián bemutatják és értékelik a legújabb programokat, az új didaktikai koncepciókat. Így minden informatikatanár számára adott a lehetőség, hogy tanári munkájában a legújabb eredményeket is felhasználhassa; a rendezvények egyben tapasztalatcserék is.

IRODALOM

Oszták Oktatási és Művészeti Szövetségi Minisztérium: A Pedagógiai Akadémiák tanterve
F. Buchberger - J. Riedel: Tanárképzés ma. Kommentár a Pedagógiai Akadémiák tantervéhez. 3. rész. Bécs, 1989.

PRISTONIG REINHARD

Laplátogatás

Élet és Tudomány

Az *Élet és Tudomány* Magyarország talán legszélesebb körben olvasott ismeretterjesztő lapja. Most a hatvanhetedik évfolyamnál tart, és hetente kerül egy-egy újabb szám az olvasók kezébe.

Az újság – mint címe is sejteni engedi – nem húz merev határvonalat a szó szokványos értelmében vett tudomány és a mindennapi élet közé: éppen az a célja, hogy közelítse őket egymáshoz.

Több más mellett erre szolgál a gazdag képanyag. Nemcsak az első borítóoldal színes (ami egyébként szervesen kapcsolódik valamelyik cikkhez), hanem a hátsó borítólap is. Az írásokat illusztráló szövegek közötti képek némelyike szintén – olykor szinte

művészi igényű – színes fotó; néha festmények, grafikák, metszetek reprodukciója. A bőséges fekete-fehér képanyagot gyakran könnyen érthető vonalas ábrák, táblázatok egészítik ki. Ha valaki az elmélyülés igénye nélkül lapozná végig az újságot, már pusztán az illusztrációk alapján is megállapíthatná, hogy melyik cikkek tarthatnak számot érdeklődésére.

Az írások pedig általában rövidek, célratorőek, könnyen érthetőek. Valószínűleg bátran elolvashatja még a természettudományi tárgyú cikkeket is egy tökéletesen „humán” beállítottságú ember, és akkor is elfog boldogulni velük, ha az általános iskola befejezése óta szent borzadállyal kerülte a nehéznek és száraznak tartott „reáltárgyakat”. Amennyiben pedig fennakadna egy számára idegen szón, úgy elég a belső borítóoldalra lapoznia, ahol a „*Kislexikonban*” pillanatok alatt megtalálhatja az ismeretlen kifejezés pontos jelentését. Ugyanitt van a helye a „*Szerintem...*” c. rovatnak: ebben a tudományhoz általában kevésbé, ám a közéletet foglalkoztató kérdésekhez jobban kapcsolódó jegyzeteket olvashatunk. És a hátsó, belső borítónak is állandó rovata van: felváltva osztozik a helyen a „*Lélektani lelemények*” (annak „röpponcolgatásával”, hogy miért nem szeretnek némely gyerekek iskolába járni, és mit lehet megtudni az arcról olvasás művészetének alkalmazásával), valamint a „*Nevek az utcán...*” sorozat (ahol megtudhatjuk, hogy milyen az Ó utca története). Ugyanezen az oldalon rövid, közérthető jegyzet értelmezi a hátsó, nagyméretű borítóképet.

Csak a harmadik borítóoldalt nézegetve is szembeötlő az Élet és Tudomány többarcúsága: az itt szereplő témák a fentebb említett, abszolút humán beállítottságú embert is érdekelhetik. De különben sem kellene beélnie egyetlen oldal böngészésével: szép számmal található történet- és társadalomtudományi témájú cikkeket is. A skála időben és térben egyaránt széles, ha érdekl, megismerheti például a legújabb kutatások nyomán Szent Lászlóról kialakult képet (olyan neves történész, mint *Gyórfy György* tollából), és tájékozódhat a Kolumbusz útjaival kapcsolatos, máig megoldatlan kérdésekről (*Lukács Béla* révén). Vagy a magyarországi cigányság helyzetéről és a kurdok történetéből kaphat ízelítőt – és a felsorolást még hosszan lehetne folytatni.

Kimondottan nyelvműveléssel, nyelvhelyességgel kapcsolatos rovat is van az Élet és Tudományban, a *Nyelv és Élet* (*Grétsy László* szerkeszti). A humán oldal mégsem nyomja el a természettudományit, a két nagy témakör aránya kiegyensúlyozott, nem „rivalizálnak”, hanem kiegészítik egymást. Vagyis: hasonlóan gazdag a reáltudományos kínálat is.

Az egyik állandó rovat, a „*Tudomány világa*”, két részre oszlik: első felében a legújabb hazai eredményeket mutatja be naprakészen, a második rész a külföldi tudományos folyóiratok közül szemlézik (a *Science and Technology*, a *Bild der Wissenschaft*, a *Sciences et Avenir* stb. anyagából).

A lapban megjelenő természettudományi cikkeknek – amiket egyébként magyar szerzők írnak – még a főbb témáit is nehéz lenne felsorolni: a talán valamennyire túlsúlyban lévő biológia tárgykörében példának okáért a skorpióktól kezdve és a HIV-vírussal folytatva a sejthártya hegedéséig bezárólag mindenről szó esik.

Sok publikáció műszaki újdonságokkal kapcsolatos: ilyen a jövő marsautójának felépítése vagy a hidrogénhajtású repülőgép, ami nem szennyezi annyira a levegőt, mint a mostaniak.

Egyes rovatok még közelebb állnak a mindennapi élet problémáihoz. Jelenleg sorozat mutatja be a kevésbé ismert, különleges zöldségféléket (és az itt található információkat a leghétköznapibb olvasó is felhasználhatja). Szintén a „*Hasznos tudnivalók*” címszó alatt tájékozódhatunk a legújabban létrejött országokról.

A „*Figyelmébe ajánljuk*”-ot is érdemes megnézni, mert itt bukkanhatunk rá a planetárium műsorára és egyéb események programjára is, azaz: kikapcsolódási, művelődési és kulturált szórakozási lehetőségek között válogathatunk.

Ugyanígy érdeklődésre tarthat számot a „Négyszemközt az orvossal” sorozat, vagy a sakk kedvelői számára jelenthet kihívást egy-egy sakkfeladvány...

Persze szinte a lehetetlenséggel határos lenne teljes részletességgel ismertetni az összes, állandó rovatban vagy azon kívül felbukkanó témát, hiszen amellett, hogy a lap megjelentet például tudományos cikkpályázatra készült műveket, tájékoztat az egyes középiskolásoknak vagy felnőtteknek meghirdetett pályázatok feltételeiről és határidejéről; meteorológiai előrejelzéseket ad, és megtudhatjuk a csillagos ég fontosabb eseményeit is, és válaszol az olvasók leveleire; mindemellett a lap címének megfelelően (*Élet és Tudomány*) tárgyalja a közvéleményt foglalkoztató, aktuális témákat is, legyen az aszályveszély, vagy a környezetvédelem és a privatizáció kapcsolata.

És mivel szinte lehetetlen lenne kellő alaposággal bemutatni mindezen rovatokat és önálló írásokat, az eddiginél részletesebben talán nem is érdemes. Végyszóul legyen elég annyi, hogy az *Élet és Tudomány* – szerkesztési koncepciójának megfelelően – színes és érdekes, rövid, könnyen befogadható cikkeket közöl, és ezek megértéséhez nem kell elsődlegesen „reál” vagy „humán” beállítottsággal rendelkezni – elég, ha valaki érdeklődik a legfrissebb eredmények iránt.

Megjelenik hetente, 30 oldal, 35 Ft.

GALÁNTAI ZOLTÁN

Szűrőpróba

Könyv lemez kazetta video film színház játék

avagy az ámulás édességessége. Kezdetben volt néhány könyv, melyet a főszerkesztő szelíd, ám ellentmondást nem tűrő utasítására olvasni kezdtem. Beosztottnak sorsa ez, olvas, ír, olvas és megint csak ír. Azután kész a cikk, leadja, *letudja*, a főszerkesztő is megnyugszik, mindenkinek nagyon jó. Már épp emelkedtem volna, hogy a szövegformálás gyötrelmei felé vezéreljem elmémet és kezem, amikor kisebbik lányom, a *Judit* játszani hívott. Szombat délután családos ember játszik a kisebbik gyermekével. Játszottunk. Mindenféle ostobaságot. S akkor, mint derűs égből a csillámló villám: az idea leszállt hozzám. ÍRJ TÁRSASJÁTÉKOKRÓL! Nem is rossz gondolat, hiszen karácsony után megtelik a gyerekszoba játékabbnál játékbabb, költséges és gyakorta haszontalan, egyszer-kétszer játszott holmival. S hogy hol van itt az ámulás? Bizony, mint tipikusan megalkuvó szülő, gyermekeimnek meg nem mondom soha, mekkora ostobaságnak tartom a játékot, melyet többhónapi könyörgésére mégiscsak megveszek nekik; hogy mennyire bárgyúnak tartom a színes csodáikat. Miért veszi meg akkor? – teszi fel a kérdést az egyre bosszúsabb és erkölcsileg nyilván ennél jóval magasabban posztoló olvasó. Mert meg kell venni. Mert a gyermekek (akár a felnőttek) szeretik azt birtokolni, amit birtokol a másik, az iskolatárs, a szomszéd gyereke; szeretnek ahhoz hozzájutni, amit a tévé, az újságok reklámoznak, csillogtatnak, fölmutatnak nekik. S mert a legtöbb rábeszéléssel is csak annyit érhetünk el, hogy a gyerek látszólag lemond vágya tárgyáról, ám onnantól kezdve titkon és magányosan eped utána – a pedagógiának ezt az ágát én feladom.

A gazdag játékok előtt egy szegényes történet. Nagyobbik lányom, a *Sára*, még óvodás korában megkérdezi tőlem, mi szegények vagyunk-e, vagy gazdagok. Se-se